

Изх. № 7/ 01.07.2022г.

ДО
МИНИСТЪРА НА ПРАВОСЪДИЕТО
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

СТАНОВИЩЕ

ОТ ФОНДАЦИЯ „БЪЛГАРСКИ ЦЕНТЪР ЗА ДЖЕНДЪР ИЗСЛЕДВАНИЯ-КЛОН
ХАСКОВО“

ОТНОСНО: СТАНОВИЩЕ ЗА ПОДКРЕПА НА ПРОЕКТА ЗА ЗАКОНА ЗА
ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЗАЩИТА ОТ ДОМАШНО
НАСИЛИЕ ПУБЛИКУВАН НА 20.06.2022 Г. ЗА ОБЩЕСТВЕНО ОБСЪЖДАНЕ

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО МИНИСТЪР,
УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,

С настоящото становище екипът на Фондация „БЦДИ“- клон Хасково изразяваме подкрепата си за публикувания на 20.06.2022 г. за общество обсъждане проект за изменение и допълнение на Закона за защита от домашно насилие.

От момента на създаването си Фондация „Български център за джендър изследвания“- клон Хасково участва активно в процеса формулиране и изпълнение на политики в областта на домашното насилие и предоставя подкрепа на жертви на домашно насилие. Практиката ни показва, че сега действащия ЗЗДН е непълен и не предоставя в

пълнота защита на пострадалите от домашно насилие. От приемането му до момента динамиката в обществените отношения е коренно различна. Това налага адекватни промени, с които ЗЗДН да бъде един работещ, всеобхватен и полезен закон.

С измененията в закона се засягат няколко важни момента, с които ще се постигнат положителни резултати:

1. Предвидено е създаването на *Национален съвет за превенция и защита от домашното насилие*. С този Съвет ще се осигури на национално ниво координация между органите, които имат отношение към домашното насилие. Чрез него ще се изработват и осъществяват държавните политики за превенция и защита от домашно насилие. Липсата на единен национален орган, който да формира и прилага политиките за превенция и борба с домашното насилие и да осигурява координация между останалите институции, води до съществуването само на частични мерки, които биват прилагани хаотично и които не могат да предоставят необходимата цялостна защита на жертвите. В този смисъл, такъв специализиран и постоянно действащ орган ще спомогне за изграждането на единна политика и ефективното ѝ прилагане от всички заинтересовани страни с цел превенция и борба с домашното насилие в България. Прилагането на *Координационния механизъм* в практиката по случаи на домашно насилие ще доведе до засилена подкрепа на пострадалите, ясни отговорности, правила за действие по случаи и координация между компетентните органи, което от своя страна ще гарантира необходимата за пострадалите от домашно насилие навременна и адекватна грижа и защита. Координационният механизъм ще спомогне за осигуряването и на ясни отговорности и правомощия на отговорните органи, като в същото време ще отговори и на препоръките, отправени към Република България от Европейския парламент, Комитета на ООН за премахване на всички форми на дискриминация срещу жените и др. за по-ефективна защита и подкрепа на пострадалите от домашно насилие и за по-добра и ясна координация между институциите. Създаването на специализиран национален орган и координационен механизъм, натоварени с превенция и защита от домашно насилие, също така, е международно задължение на българското Правителство, което произтича от юриспруденцията на Комитета на ООН за премахване на дискриминация по отношение на жените (CEDAW) по български дела, заведени от жертви на домашно насилие. Обща препоръка № 35 за полово-базираното насилие над жени, издадена от CEDAW, указва на Държавите членки:
„34 (е) Да създадат механизъм или орган, или да натоварят съществуващ механизъм или орган, който редовно да координира, наблюдава и оценява националното, областното и районното изпълнение и ефективност на мерките ... за превенция и премахване на всички форми на полово-базирано насилие над жени“.
2. Подкрепяме и предложението да се създаде и поддържа *Централен регистър на случаите на домашно насилие*, който да съдържа цялата информация по случаите на

домашно насилие. Липсата на единна национална статистика прави невъзможно формирането на точна преценка за размерите и обхвата на феномена домашно насилие в страната, което от своя страна неимоверно затруднява приемането и прилагането на ефективни политики, насочени към борбата с домашното насилие. В допълнение, тази липса пречатства и разработването и приемането на адекватни и ефективни мерки, които да отговорят на нуждите на българското общество да се справи с проблема домашно насилие. В резултат, няма как да се знае дали мерките и политиките, които се изработват и прилагат, са достатъчно ефективни и отговарят и покриват нуждите на пострадалите и техните семейства, а дори и тези на извършителите.

3. Подкрепяме също и предложеното удължаването на срока на Националната програма за превенция и защита от домашното насилие от една на три години. Смятаме, че досегашният едногодишен период на Програмата е крайно недостатъчен. Това е така поради факта, че за такъв кратък период мерките, предвидени и финансирани от Програмата, няма как да отговорят на нуждите на пострадалите, на професионалистите, които работят с тях, и на компетентните институции. Дейностите, предвидени в проектите, финансирани от едногодишната Програма, няма как да постигнат устойчиви резултати, тъй като една година е твърде кратък срок за необходимите промени и подобрения в областта на домашното насилие.
4. На следващо място, подкрепяме предвидените нови мерки за защита като „забрана на извършителя да осъществява контакт с пострадалия под каквато и да е форма, включително по телефон, чрез електронна или обикновена поща и факс, както и чрез всякакви други средства и системи за комуникация при условия и срок, определени от съда; “Това ще бъде мярка, която ще е изключително ефективна за пострадалите от насилие, тъй като ще може да се преустанови неконтролируемото психическо насилие, което в много от случаите се осъществява чрез телефонни обаждания, SMS-и, съобщения и в социални мрежи.
5. Подкрепяме предвижданите промени, които се отнасят до съдебното производство. При така действащия закон компетентен да наложи мярка за защита е районният съд по постоянния или настоящия адрес на пострадалото лице. Това поставя в невъзможност много от пострадалите от домашно насилие да потърсят правата си. С предвидените промени компетентен да разгледа делото ще е и „районният съд, в чийто район е мястото на извършване на насилието или друг адрес, на който пострадалото лице фактически пребивава към момента на подаване на молбата.“

В заключение, подкрепяме така предложения Закон за изменение и допълнение на Закона за защита от домашното насилие в неговата цялост. Смятаме, че предложените

Фондация „Български център за джендър изследвания –клон Хасково”

Хасково 6300, ул. ”Пирин” 9, тел/факс: 038/ 624 685; e-mail: bgrfhaskovo@gmail.com
Димитровград 6400, ул. „Климент Охридски” 1, тел. 0391 2 50 55

изменения ще окажат положителен ефект и ще допринесат за подобряване на вече съществуващата система за защита от домашното насилие и ще отговорят на някои от препоръките, отправени към Република България от страна на европейски и международни организации. В същото време, промените ще доближат системата до международните стандарти, към които се стремим. В допълнение, законопроектът ще спомогне за осигуряване на ефективна, навременна и адекватна защита, както и за ефективно изработване и прилагане на политики и мерки в областта на превенция, защита и борба с домашното насилие. Не на последно място обаче, е необходимо да се адресират и гореизложените пропуски в предложения законопроект, които са в ясен ущърб на пострадалите лица.

С уважение,

Петя Петкова

Управител Фондация БЦДИ- клон Хасково

